

Kvittering på innsendt svar på Høring av strategisk konsekvensutredning for havvindområder

Saksnummer: 25/1748

Sak: Høring av strategisk konsekvensutredning for havvindområder

Levert: 29.09.2025 14:13

Svartype: Med merknader

Jeg svarte som: Arbeidsgiverorganisasjon

Avsender: Offshore Norge

Kontaktperson: Turid Øygard

Kontakt e-post: turid.oygard@offshorenorge.no

Høringssvar for Strategisk konsekvensutredning av vindkraft til havs - del 2

Høringsfrist: 01.10.2025

Innledning

Offshore Norge viser til Høring av strategisk konsekvensutredning (SKU) for 18 mulige havvindområder med høringsfrist 01. oktober 2025. I tillegg er det gjennomført høring om de 2 havvindområdene Sørvest F og Vestavind F våren 2025. Offshore Norge støtter fortsatt åpning av Sørvest F og Vestavind F.

Offshore Norge organiserer et spekter av havvindutviklere, både brede energiselskaper med lang erfaring fra norsk sokkel og aktører som jobber for å etablere seg innen havvind på norsk sokkel.

Vår vurdering er at NVE sammen med referansegruppen har gjort et solid arbeid. Med dette har vi nådd en ny milepæl i utviklingen av havvind i Norge, og Energidepartementet (ED) har nå fått et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å foreslå hvilke areal som kan åpnes for havvind. Det er nå viktig at departementet gjør en grundig vurdering, men samtidig vil vi understreke at tempoet i dette arbeidet er avgjørende for å gjøre norsk sokkel konkurransedyktig i et internasjonalt marked. Vi mener at det bør åpnes så mye areal at myndighetene kan tildele nok til å nå regjeringens ambisjon for 2040.

NVEs utredning har et godt nok kunnskapsnivå til at vi kan gjennomføre åpning av flere områder, men samtidig er det viktig at overvåkningsprogrammer osv. videreføres. For at ny kunnskap kan hensyntas løpende bør det etableres et system for oppdatering av kunnskapsgrunnlaget videre.

Oppsummering av våre hovedpunkter

- Arbeidet som er gjennomført gir Energidepartementet nok kunnskap til å åpne områder for havvind nå, selv om vi under peker på noen mangler og begrensninger i SKUene.
- NVEs metodiske valg må ikke bli et hinder for åpning av områder som er egnet for flytende havvind slik at flytende havvind også kan utvikles til en moden og rimeligere teknologi. Det må åpnes areal for både bunnfast og flytende havvind.

- Det er helt avgjørende at områder som er mest lønnsomme og dermed teknisk/økonomisk egnet blir åpnet dersom næringen raskt skal kunne utvikle kostnadseffektive prosjekter.
- Regjeringen bør åpne Vestavind C, Vestavind D, Sørvest B, Sørvest C og Sørvest D basert på kunnskapsgrunnlaget i SKUene.

Vår vurdering av Strategisk konsekvensutredning av vindkraft til havs - del 2

NVE har sammen med referansegruppen gjort et solid arbeid som gir Energidepartementet (ED) det nødvendige kunnskapsgrunnlaget til å konkludere på hvilke areal de kan foreslå åpnes for havvind nå.

Offshore Norge støtter en prosess hvor åpning av areal baseres på et kunnskapsgrunnlag som er beslutningsrelevant for denne fasen, der eventuelle tilleggsdata hentes inn i tiden frem mot utlysning. Dette vil sikre både fremdrift, forutsigbarhet og en balansert ivaretagelse av miljø- og samfunnshensyn.

Vi mener det er positivt at NVE legger frem vurderingene illustrert i to figurer/hovedkategorier:

- en som viser teknisk/økonomisk egnethet
- en som viser samlet konsekvensgrad.

Det er helt avgjørende at de områdene som er mest teknisk/økonomisk egnet blir prioritert dersom næringen raskt skal kunne utvikle kostnadseffektive prosjekter.

Offshore Norges ser også at det er gjort vurderinger av blant annet naturmangfold og miljøverdier, og sameksistens med andre næringer som er viktig for å sikre at utvikling av havvind ikke gjør vesentlig skade på andre viktige interesser og verdier. Avbøtende tiltak for å unngå eventuelle negative virkninger vil være en del av den videre prosessen med utlysning og prosjektspesifikke konsekvensutredninger. For å sikre fleksibilitet er det derfor viktig at områdene som åpnes er tilstrekkelig store. Dette gir rom for tilpasning dersom det på et senere tidspunkt avdekkes vesentlige interessekonflikter eller viktige miljøverdier, samtidig som det sikrer at gjenværende arealer fortsatt kan gi grunnlag for lønnsom utbygging.

Vi understreker at Delområdene som er benyttet innenfor hvert av de 16 områdene i SKUene først og fremst har vært et faglig analyseverktøy, og må ikke forstås som utbyggingsgrenser. For å sikre at delområdene ikke uten videre vurdering utelates i senere myndighets- eller prosjektfaser, mener vi det er viktig å presisere at hensikten i SKUene har vært vurdering, ikke avgrensning. Den videre prosessen må derfor baseres på en helhetlig gjennomgang av delområdene, slik at man opprettholder nødvendig fleksibilitet. Som NVE selv skriver: «Inndeling må heller ikke forstås som de mest egnede grensene for framtidige utlysningsområder.»

Mangler og begrensninger i SKUene

Flytende og teknisk økonomisk egnethet

I NVEs vurdering av teknisk økonomisk egnethet kommer flytende havvind dårligere ut fordi det er en umoden teknologi som koster mer enn bunnfast. Vi mener at NVEs metodiske valg ikke må bli et hinder for åpning av flere områder som er egnet for flytende prosjekter.

Området Vestavind D, som i første del av SKU-en ble pekt på som et attraktivt

alternativ til Vestavind B, har endt opp i kategorien middels til høyere samlet konsekvens. I det videre arbeidet vil vi anbefale å se nøye på grunnlaget for vurderingene av samlet konsekvensgrad, blant annet i Vestavind D. Det er ikke gitt at alle faktorene bør tillegges like stor vekt, ettersom eksempelvis visuell påvirkning reduseres av avstand, CO₂-lagringsprosjekter kan være uavklart, og radarforstyrrelser kan håndteres med avbøtende tiltak. Vår vurdering er derfor at Vestavind D, gitt den høye teknisk/økonomiske egnetheten, er et område som også bør åpnes.

Vi mener areal bør åpnes for utvikling av flytende havvind på norsk sokkel slik at flytende havvind også kan utvikles til en moden og rimeligere teknologi. Anslag viser at cirka 80 prosent av alle utnyttbare vindressurser befinner seg i havområder med mer enn 60 meters dybde. For havvind og leverandørindustrien er det viktig at Norge bygger opp et hjemmemarked for flytende havvind.

Klima

Offshore Norge mener at en påvirkning på klimaet mangler under samlet konsekvensgrad. Det er ikke vurdert hvordan havvindutbygging påvirker klimaet, men SKUen viser til rapport om landbasert vindkraftutbyggingens virkninger for klima som relevant også for havvindutbygging.

Vi støtter at beregning av klimagassutslipp fra utvikling og drift av havvind blir lagt til prosjektspesifikk konsekvensutredning.

Havvindutbyggingens virkning for å oppnå Norges klimamål og sikre fornybar energiproduksjon er en del av totalvurderingen som mangler. «*Skal vi nå klimamålene våre og sikre fremtidig konkurransekraft, må vi få fart på den grønne omstillingen*» skriver ED 5.8.25.

Samlede virkninger

Samlede virkninger for eksempel for åpning av nærliggende områder, er ikke vurdert i SKU arbeidet. Det er startet en pilot hos Havforskningsinstituttet som kan gi viktig kunnskap om samlede virkninger på naturmangfold etter hvert som havvind blir stegvis utviklet. Det er også ønskelig å bruke pågående forskning på nordsjøbassenget fra andre land.

Oppdatering og utvikling av kunnskapsgrunnlaget

For å ivareta hensynet til naturmangfold bør eksisterende karleggings- og overvåkings-programmer videreføres og at bevilgningene til *SEAPOP*, *SEATRACK* og andre program som er rettet mot trekkfugl og sjøfugl prioriteres. Mareano og pelagiske kartlegginger må også videreføres.

Oppdatering av kunnskapsgrunnlaget er både tidkrevende og ressurskrevende. Umiddelbart etter åpning av areal bør relevante direktorater og fagmiljøer kartlegge behovet for videre undersøkelser i de aktuelle områdene før utlysning. Eksisterende data bør prioriteres, pågående kartleggings- og overvåkingsprogrammer bør videreføres og effektstudier av havvind bør videreføres som et prioritert forskningstema slik NVE foreslår.

Det bør vurderes om oppdatering av kunnskapsgrunnlaget kan kobles til faglig forum sitt arbeid med rullering av forvaltningsplanene.

Forutsetning for teknisk økonomisk lønnsomhet

Vi ønsker også å understreke at vurderingsgrunnlaget for havvind i Norge påvirkes av eksterne forhold, som andre lands utlysningsplaner og globale strategier for lavutslippsløsninger. I tillegg skjer det kontinuerlig teknologiutvikling og markeds-

endringer. Når det nå er gjort et godt og grundig arbeid med SKUene, er det viktig å presisere at utredningene også vil trenge oppdateringer knyttet til teknisk og økonomisk egnethet, samlet konsekvensgrad og ny kunnskap om havområdenes sensitivitet. På denne måten sikres et godt og fleksibelt beslutningsgrunnlag som ivaretar både miljøhensyn og behovet for forutsigbarhet i energiforsyningen.

Forholdet mellom næringer

Offshore Norge har sammen med Norges Fiskarlag og deres medlemslag utviklet prinsipper og dreiebok for å redusere konfliktnivået mellom fiskeri og havvind, og dette arbeidet forplikter til videre systematisk arbeid mellom aktørene.

Noen av de mest attraktive områdene for havvind ligger innenfor TFO (tildeling av forhåndsdefinerte områder), og overlapper med eksisterende og planlagte olje, gass og CCS utvinningstillatelser. Aktive utvinningstillatelser fører til helikopter og marin trafikk som eventuelt vil påvirkes av havvindutbygginger.

Utvinningstillatelser gir enkeltnæringer eksklusive rettigheter, men uten å avgrense i forhold til andre næringer. Vi mener derfor det er viktig å avklare roller mellom myndighetene og næringsinteressene, slik at havvindnæringen vet hvilket ansvar som ligger til denne næringen i forkant av tildeling av areal til havvind. Dersom dette ikke er avklart i forkant, vil utbygging av havvindparker i eller nær utvinningstillatelser øke kompleksitet både i planlegging, utbygging og driftsfase.

Offshore Norge foreslår at departementet sørger for en utredning som kan klargjøre ansvar og roller før neste utlysing av areal til havvind.

Offshore Norge mener at Energidepartementet bør prioritere hybridforbindelse fra Sørvestområdene

I del 2 av den strategiske konsekvensutredningen har NVE vurdert fem Sørvestområder. Av disse er områdene Sørvest B, C og D vurdert som mer egnet for havvind. Om samtlige Sørvestområder skriver NVE at de kan være egnet for hybridforbindelse. Vi mener at havvind fra Sørvestområdene primært bør planlegges med hybridforbindelse og støtter NVEs vurdering basert på at; det er samfunnsøkonomisk rasjonelt, det styrker kraftbalansen sammenlignet med en situasjon uten havvind, og reduserer kraftprisene i de aller fleste tilfellene.

Avstanden fra land gjør at Sørvestområdene må tilknyttes med likestrømsteknologi. De har allikevel relativt kort avstand til andre land rundt Nordsjøen. NVE legger til grunn at havvind fra Sørvestområdene vil kobles til kraftnettet i Agder eller Sør-Rogaland. Dette er områder hvor Statnett har anbefalt tilknytning av havvind. For å spre den geografiske tilknytningen skriver også Statnett i sin utredning at det kan være aktuelt å tilknytte Sørvestområdene til Grenlandområdet (Bamble), men at dette vil øke nettkostnadene.

Gitt at det bygges ut mye havvind i Nordsjøen skriver NVE at det er fornuftig å vurdere hybrid nettilknytning mellom ulike land. Det vil redusere antall nettanlegg og tilhørende kostnader, og redusere antall miljø- og arealinngrep. Tidligere analyser fra NVE om Sørlige Nordsjø fase 2 viser at havvind med hybridforbindelser kan oppnå høyere samfunnsøkonomisk lønnsomhet enn med radiell nettilknytning. Årsaken er at man får flaskehalsinntekter fra handel på forbindelsen og at en mindre andel av nettkostnadene vil tilfalle Norge. I Statnetts nettutredning av Sørvest F beregner man at nettkostnadene utgjør cirka 40 prosent av total kostnadene for utbygging av havvind med radial. Hybridforbindelse gir også lavere kraftpriser på land sammenlignet med en situasjon uten havvind. Statnett skriver også at hybrid nettilknytning reduserer det direkte støttebehovet sammenlignet med en radial.

Statnetts nettutredning av Sørvest F viser også at en hybridforbindelse reduserer støttebehovet til havvindparken.

Vi mener at havvind fra Sørvestområdene primært bør planlegges med hybridforbindelse. Enighet og etablering av hybridkabler med et annet land er en tidkrevende prosess ettersom det skal oppnås enighet om blant annet kapasitet og fordeling av nettkostnader. Vi mener derfor Regjeringen bør prioritere planlegging av hybridkabler fra Sørvestområdet.

Plan for videre utvikling av havvind

Offshore Norge viser til regjeringens leverandørstrategi for havvind «Et hav av muligheter» og støtter at det lages en plan for videreutvikling av havvind med jevnlig utlysninger og støttekonkurranser i en oppstartsfase. Planen må i tillegg til åpning av areal som vi foreslår i denne høringen og inkludere en plan for utlysninger og hvordan prosjektene skal realiseres. Dette er viktig for å sikre forutsigbarhet for aktørene innen havvind. Planen må være så konkret som mulig og inkludere rammeverk for den neste utlysningen i denne stortingsperioden. Planen bør legges fram første halvdel av 2026. Offshore Norge bidrar gjerne i videre dialog.

Forslag til åpning

Det er helt avgjørende at områder som er mest lønnsomme og dermed teknisk/økonomisk egnet blir åpnet dersom næringen raskt skal kunne utvikle kostnadseffektive prosjekter.

Basert på kunnskapsgrunnlaget i SKUene mener vi at regjeringen bør åpne Vestavind C, Vestavind D, Sørvest B, Sørvest C og Sørvest D samt Sørvest F og Vestavind F.

Vi registrerer også at Arbeiderpartiet i sitt Stortingsvalgprogram 2025-2029 har vedtatt en målsetting om å åpne områder i Nord, blant annet Nordvest A, innen 2027. Statnett skriver om Nordvest A at tilknytning til Helgeland vil kunne være gunstig i sammenheng med dagens regulerbare kraftproduksjon og forventet forbruk. Statnett skriver også at hvor mye havvind det er plass til i nettet avhenger av fremtidig forbruk og hvor mye som realiseres av planlagte nettoppgraderinger. Offshore Norge støtter at framtidig utvikling av havvind bør ha geografisk spredning, og at det bør åpnes et område for havvind også i nord. Framtidig industriutvikling og eventuelle endringer i den regionale kraftbalansen kan gjøre det relevant å åpne områder utenfor Nordland.

Nordvest C er også et område der Statnett viser til at det er god kapasitet på land til å ta imot store mengder kraft (1400MW). Dette området kommer også godt ut når det gjelder teknisk/økonomisk egnethet.

Roger Pedersen

Direktør for havvind

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.